

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΚΑΤΣΙΠΟΥΛΑΚΗ ΙΩΑΝΝΑ

ΘΕΜΑ Α

- A1. Σχολικό βιβλίο σελ. 106
 A2. Σχολικό βιβλίο σελ. 76
 A3. Σχολικό βιβλίο σελ. 143
 A4. α) Λ   β) Λ   γ) Σ   δ) Σ   ε) Λ

ΘΕΜΑ Β

B1. Έστω $x_1, x_2 \in A$ με

$$f(x_1) = f(x_2) \Leftrightarrow \frac{x_1}{x_1 - 2} = \frac{x_2}{x_2 - 2} \Leftrightarrow \cancel{x_1}x_2 - 2x_1 = \cancel{x_1}x_2 - 2x_2 \Leftrightarrow x_1 = x_2.$$

Συνεπώς η f είναι "1-1".

$$\begin{aligned} B2. A_{f \circ f} &= \left\{ x \neq 2 / \frac{x}{x-2} \neq 2 \right\} = \{ x \neq 2 / x \neq 2x - 4 \} = \{ x \neq 2 / x \neq 4 \} = \\ &= (-\infty, 2) \cup (2, 4) \cup (4, +\infty) \neq \emptyset \end{aligned}$$

$$\text{Επίσης } (f \circ f)(x) = f(f(x)) = \frac{\frac{x}{x-2}}{\frac{x}{x-2} - 2} = \frac{\frac{x}{x-2}}{\frac{x - 2(x-2)}{x-2}} = \frac{x}{4-x}, x \neq 2, 4$$

$$B3. \lim_{x \rightarrow 4^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 4^+} \frac{x}{4-x} = \lim_{x \rightarrow 4^+} \left(x \cdot \frac{1}{4-x} \right) = -\infty$$

Άρα η $x = 4$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της $C_{f \circ f}$

$$\lambda = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{x}{4-x}}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{-x^2 + 4x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-1}{x} = 0$$

$$\beta = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{-x+4} = -1$$

Άρα η ευθεία $y = -1$ είναι οριζόντια ασύμπτωτη της $C_{f \circ f}$

$$B4. g(x) = (f \circ f)(x) \cdot f(x-1), x \in [0, 1]$$

- Η g συνεχής στο $[0, 1]$ ως σύνθεση και πράξεις συνεχών
- Η g παρ/μη στο $(0, 1)$ ως σύνθεση και πράξεις παρ/μων

- $g(0) = f(f(0)) \cdot f(-1) = 0$
- $g(1) = f(f(1)) \cdot f(0) = 0$

Άρα από θεώρημα Rolle υπάρχει $\xi \in (0,1)$ τέτοιο ώστε $g'(\xi) = 0$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Από υπόθεση $xf'(x) = \eta\mu x - f(x) \Leftrightarrow xf'(x) + f(x) = \eta\mu x \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow (x \cdot f(x))' = (-\sigma\upsilon\nu x)' \xrightarrow[\text{συνεχής}]{x, f(x), \sigma\upsilon\nu x} x \cdot f(x) = -\sigma\upsilon\nu x + c$$

και αφού $f\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{3}{2\pi}$ τότε για $x = \frac{\pi}{3}$ έχουμε:

$$\frac{\pi}{3} f\left(\frac{\pi}{3}\right) = -\sigma\upsilon\nu \frac{\pi}{3} + c \Leftrightarrow \frac{\pi}{3} \cdot \frac{3}{2\pi} = -\frac{1}{2} + c \Leftrightarrow c = 1$$

Άρα $xf(x) = -\sigma\upsilon\nu x + 1$.

$$\text{Για } x \neq 0: f(x) = \frac{1 - \sigma\upsilon\nu x}{x}, \quad x \in \left[-\frac{\pi}{2}, 0\right) \cup \left(0, \frac{\pi}{2}\right]$$

Για $x = 0$: η f συνεχής άρα $f(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \sigma\upsilon\nu x}{x} = 0$

$$\text{Άρα } f(x) = \begin{cases} \frac{1 - \sigma\upsilon\nu x}{x}, & x \in \left[-\frac{\pi}{2}, 0\right) \cup \left(0, \frac{\pi}{2}\right] \\ 0, & x = 0 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} \text{Γ2. } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1 - \sigma\upsilon\nu x}{x} - 0}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \sigma\upsilon\nu x}{x^2} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \stackrel{\text{D-L-H}}{=} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{2x} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \stackrel{\text{D-L-H}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sigma\upsilon\nu x}{2} = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

Άρα $f'(0) = \frac{1}{2}$.

Γ3. Για $x \neq 0$: $f'(x) = \frac{x\eta\mu x - 1 + \sigma\upsilon\nu x}{x^2}$

Θέτω $h(x) = x\eta\mu x - 1 + \sigma\upsilon\nu x$, $x \in \left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right]$

Η h παραγωγίσιμη στο A_h ως πράξεις παραγωγίσιμων συναρτήσεων, με

$$h'(x) = \eta\mu x + x\sigma\upsilon\nu x - \eta\mu x = x \cdot \sigma\upsilon\nu x$$

$$h'(x) = 0 \Leftrightarrow x\sigma\upsilon\nu x = 0 \Leftrightarrow x = 0 \quad \text{ή} \quad x = \pm \frac{\pi}{2}$$

$$h'(x) > 0 \Leftrightarrow x\sigma\upsilon\nu x > 0 \Rightarrow x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$$

	$-\frac{\pi}{2}$	0	$\frac{\pi}{2}$
h'		$-$	$+$
h		$\searrow$	$\nearrow$

Άρα $h(x) \geq h(0) \Leftrightarrow h(x) \geq 0$ με το "=" μόνο για $x=0$

	$-\frac{\pi}{2}$	0	$\frac{\pi}{2}$
f'		$+$	$+$
f		$\nearrow$	$\nearrow$

Άρα $f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = 0$ και

$$f'(x) = \frac{h(x)}{x^2} > 0 \text{ για κάθε } x \in \left[-\frac{\pi}{2}, 0\right) \cup \left(0, \frac{\pi}{2}\right]$$

Επίσης η f είναι συνεχής στο 0 .

Άρα η f είναι γνησίως αύξουσα στο $\left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right]$.

$$\Gamma 4. E(\Omega) = \int_{-\frac{\pi}{2}}^0 |\phi(x)| dx = \int_{-\frac{\pi}{2}}^0 \left| x^2 \frac{1 - \sigma\upsilon\nu x}{x} \right| dx = \int_{-\frac{\pi}{2}}^0 |x \cdot (1 - \sigma\upsilon\nu x)| dx$$

Άρα $\phi(x) = x \cdot (1 - \sigma\upsilon\nu x)$ με $\phi(x) \leq 0$ για $x \in \left[-\frac{\pi}{2}, 0\right]$ αφού $x \leq 0$ και $1 - \sigma\upsilon\nu x \geq 0$

$$\begin{aligned} \text{Άρα } E(\Omega) &= \int_{-\frac{\pi}{2}}^0 (x \sigma\upsilon\nu x - x) dx = \int_{-\frac{\pi}{2}}^0 x \sigma\upsilon\nu x dx - \int_{-\frac{\pi}{2}}^0 \left(\frac{x^2}{2}\right)' dx = \int_{-\frac{\pi}{2}}^0 x (\eta\mu x)' dx - \frac{1}{2} [x^2]_{-\frac{\pi}{2}}^0 \\ &= [x \eta\mu x]_{-\frac{\pi}{2}}^0 - \int_{-\frac{\pi}{2}}^0 \eta\mu x dx - \frac{1}{2} \left(-\frac{\pi^2}{4}\right) = \frac{-\pi}{2} + [\sigma\upsilon\nu x]_{-\frac{\pi}{2}}^0 + \frac{\pi^2}{8} = -\frac{\pi}{2} + 1 + \frac{\pi^2}{8} = \frac{\pi^2 - 4\pi + 8}{8} \text{ τ.μ.} \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Από (Y) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 3$. Θέτω $g(x) = \frac{f(x)}{x}$ με $\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = 3$.

Τότε $f(x) = x \cdot g(x) \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} x \cdot g(x) = 0 \cdot 3 = 0 \Rightarrow f(0) = 0$.

Επίσης $f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 3$.

Η εφαπτομένη της C_f στο $x_0 = 0$ είναι η $y - f(0) = f'(0)(x - 0) \Leftrightarrow y = 3x$.

Δ2. i) Εφαρμόζω Θ.Μ.Τ στο $[0, 2]$.

Η f συνεχής στο $[0, 2] \subseteq \mathbb{R}$

Η f παρ/μη στο $(0, 2) \subseteq \mathbb{R}$

Τότε υπάρχει $\xi \in (0, 2)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi) = \frac{f(2) - f(0)}{2 - 0} = \frac{8 - 0}{2} = 4$.

ii) Από το Δ2. i) $f'(\xi) = 4$ και $f'(0) = 3$ από Δ1.

Η f' είναι συνεχής αφού υπάρχει η f'' . Επειδή $f''(x) \neq 0$ και f'' συνεχής από υπόθεση τότε η f'' διατηρεί πρόσημο δηλ. $f''(x) > 0$ ή $f''(x) < 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Σε κάθε περίπτωση η f' είναι γνησίως μονότονη.

Επειδή $\xi > 0$ και $f'(\xi) = 4 > 3 = f'(0) \Leftrightarrow f'(\xi) > f'(0) \Rightarrow f' \uparrow$

Επομένως η f είναι κυρτή.

Άρα η C_f βρίσκεται πάνω από κάθε εφαπτομένη άρα και από την εφαπτομένη στο 0, δηλ. $f(x) \geq 3x$ κάθε $x \in \mathbb{R}$ και το "=" ισχύει για $x = 0$.

Δ3. Από το Δ2. έχουμε $f(x) \geq 3x$ και βάζοντας όπου x το $x-1$ έχουμε:

$$f(x-1) \geq 3(x-1) \Leftrightarrow f(x-1) \geq 3x-3 \Leftrightarrow f(x-1)+2 \geq 3x-1 \quad (1)$$

και το "=" ισχύει μόνο για $x=1$.

Επίσης για κάθε $x > 0$ ισχύει: $\ln x \leq x-1 \Leftrightarrow \ln x + 2x \leq 3x-1 \quad (2)$

και το "=" ισχύει μόνο για $x=1$.

Από τις (1) και (2) έχουμε

$$f(x-1)+2 \geq 3x-1 \geq \ln x + 2x \quad \text{και το "=" ισχύει μόνο για } x=1.$$

Άρα η εξίσωση $f(x-1)+2 = \ln x + 2x$ έχει μοναδική λύση το 1.

Δ4. Η F παρ/μη $\Rightarrow F$ συνεχής με $F(0) = 0$ και $F'(x) = f(x)$.

Από (Δ2) $f(x) \geq 3x \Rightarrow f(x) - 3x > 0$ και $\lim_{x \rightarrow 0} (f(x) - 3x) = 0$.

$$\text{Τότε } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \ln |f(x) - 3x|}{F(x) - \frac{3}{2}x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \ln (f(x) - 3x)}{F(x) - \frac{3}{2}x^2} = (-\infty)(+\infty) = -\infty$$

γιατί:

$$\bullet \lim_{x \rightarrow 0} \ln(f(x) - 3x) = \lim_{u \rightarrow 0^+} \ln u = -\infty$$

διότι θέτω $u = f(x) - 3x$ με $\lim_{x \rightarrow 0} u = \lim_{x \rightarrow 0^+} (f(x) - 3x) \stackrel{\text{fσυν}}{=} f(0) - 3 \cdot 0 = 0$ και $f(x) - 3x > 0$

$$\bullet \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{F(x) - \frac{3}{2}x^2} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{F'(x) - 3x} \stackrel{\text{D-L-H}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{f(x) - 3x} = +\infty \quad \text{αφού } f(x) - 3x > 0$$

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος